

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2022/27

Karar No : 2022/42

BÖLGE İDARE MAHKEMESİ KARARLARI ARASINDAKİ AYKIRILIĞIN GİDERİLMESİ
İSTEMİ HAKKINDA KARAR

Samsun Bölge İdare Mahkemesi Başkanlar Kurulunun 04/03/2022 tarih ve E:2022/1, K:2022/2 sayılı kararıyla;

..... tarafından, Samsun Bölge İdare Mahkemesi 1. İdari Dava Dairesinin 29/04/2021 tarih ve E:2020/27, K:2021/350 sayılı kararı ile İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 1. İdari Dava Dairesinin 23/09/2020 tarih ve E:2020/448, K:2020/997 sayılı kararı, Ankara Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesinin 27/09/2018 tarih ve E:2018/2124, K:2018/2375 sayılı kararı, Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi 1. İdari Dava Dairesinin 10/10/2019 tarih ve E:2019/685, K:2019/991 sayılı kararı ve Samsun Bölge İdare Mahkemesi 1. İdari Dava Dairesinin 02/07/2020 tarih ve E:2020/168, K:2020/280 sayılı kararı arasındaki aykırılığın giderilmesinin istenmesi nedeniyle,

"Samsun Bölge İdare Mahkemesi 1. İdari Dava Dairesinin 29/04/2021 tarih ve E:2020/27, K:2021/350 sayılı kararı ile İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 1. İdari Dava Dairesinin 23/09/2020 tarih ve E:2020/448, K:2020/997 sayılı kararı ve Ankara Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesinin 27/09/2018 tarih ve E:2018/2124, K:2018/2375 sayılı kararı arasında aykırılık bulunduğu, aykırılığın, davanın reddi yolundaki Samsun Bölge İdare Mahkemesi 1. İdari Dava Dairesi kararı doğrultusunda giderilmesi gerektiği, Samsun Bölge İdare Mahkemesi 1. İdari Dava Dairesinin 29/04/2021 tarih ve E:2020/27, K:2021/350 sayılı kararı ile Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi 1. İdari Dava Dairesinin 10/10/2019 tarih ve E:2019/685, K:2019/991 sayılı kararı ve Samsun Bölge İdare Mahkemesi 1. İdari Dava Dairesinin 02/07/2020 tarih ve E:2020/168, K:2020/280 sayılı kararı arasında aykırılık bulunmadığı" görüşüyle, 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 3/C maddesinin 5. fıkrası uyarınca karar verilmesi için dosyanın Danıştaya gönderilmesi üzerine,

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca, Tetkik Hâkimi .....'nın açıklamaları dinlendikten sonra konu ile ilgili kararlar ve yasal düzenlemeler incelenerek gereği görüldü:

Başvuruya konu aykırılığın giderilmesi istenilen Samsun Bölge İdare Mahkemesi 1. İdari Dava Dairesinin 29/04/2021 tarih ve E:2020/27, K:2021/350 sayılı kararı ile İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 1. İdari Dava Dairesinin 23/09/2020 tarih ve E:2020/448, K:2020/997 sayılı kararına ilişkin uyuşmazlıklarda davacıların sevk edildiği hastanelerce 03/01/2018 tarih ve 30290 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Emniyet Teşkilatı Sağlık Şartları Yönetmeliği uyarınca davacının mevcut durumu ile birlikte iki yıllık geçmişte tedavi ve ilaç kaydı olup olmadığı hususları araştırılmış, davacıların iki yıllık süre içerisinde tedavi ve ilaç kaydı bulunduğundan çarşı ve mahalle bekçisi olamayacağı yönünde raporlar düzenlenmiştir. Ankara Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesinin 27/09/2018 tarih ve E:2018/2124, K:2018/2375 sayılı kararına ilişkin uyuşmazlıkta ise, davacının sevk edildiği hastanece mülga Emniyet Teşkilatı Sağlık Şartları Yönetmeliği uyarınca davacının mevcut durumu ile birlikte geçmişinde tedavi ve ilaç kaydı olup olmadığı hususları araştırılmış, anılan Yönetmelik'te bu yönde bir hüküm bulunmaması nedeniyle,

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2022/27

Karar No : 2022/42

son iki yılın semptomsuz ve tedavisiz geçirilip geçirilmediği yönünden herhangi bir değerlendirme yapılmamıştır. Görüldüğü üzere, Ankara Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesi kararına ilişkin uyuşmazlıktaki mevzuat ve olgunun diğer kararlardan farklı olması nedeniyle söz konusu karar değerlendirmeye alınmamıştır. Bu nedenle, aykırılığın giderilmesi istemi; Samsun Bölge İdare Mahkemesi 1. İdari Dava Dairesinin 29/04/2021 tarih ve E:2020/27, K:2021/350 sayılı kararı ile İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 1. İdari Dava Dairesinin 23/09/2020 tarih ve E:2020/448, K:2020/997 sayılı kararıyla sınırlı olarak incelenmiştir.

I- AYKIRILIĞIN GİDERİLMESİ İSTEMİNE KONU BÖLGE İDARE MAHKEMESİ KARARLARI :

A-SAMSUN BÖLGE İDARE MAHKEMESİ 1. İDARİ DAVA DAİRESİNİN E:2020/27 SAYILI DOSYASINA KONU YARGILAMA SÜRECİ:

Dava konusu istemin özeti: 2018 yılı 1. Dönem Çarşı ve Mahalle Bekçiliği Giriş Sınavı sonucunda başarılı olarak ..... Valiliği emrine planlaması yapılan davacının, Emniyet Teşkilatı Sağlık Şartları Yönetmeliği'nin EK-3-11-A maddesi uyarınca çarşı ve mahalle bekçisi olamayacağından bahisle dosyasının işlemden kaldırılmasına ilişkin 07/03/2019 olur tarihli işlemin iptali ile bu işlem nedeniyle yoksun kaldığı parasal haklarının yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istenilmiştir.

Tokat İdare Mahkemesinin 11/11/2019 tarih ve E:2019/362, K:2019/563 sayılı kararının özeti:

772 sayılı Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanunu'nun 6. maddesi, 03/01/2018 tarih ve 30290 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Emniyet Teşkilatı Sağlık Şartları Yönetmeliği'nin 24. ve EK-3-11-A maddeleri ile 02/03/2018 tarih ve 30348 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Çarşı ve Mahalle Bekçiliğine Giriş Sınavı Yönetmeliği'nin 20. maddesinde yer alan kurallar aktararak,

Dosyanın incelenmesinden, 2018 yılı 1. Dönem Çarşı ve Mahalle Bekçiliği Giriş Sınavı sonucunda başarılı olarak ..... Valiliği emrine planlaması yapılan davacı hakkında ..... Devlet Hastanesi tarafından düzenlenen 10/12/2018 tarih ve 4996 sayılı sağlık kurulu raporunda; "geçirilmiş anksiyete bozukluğu" teşhisi nedeniyle "ruh sağlığı ve hastalıkları A/1 gereği çarşı ve mahalle bekçisi olamaz" kararına yer verildiği, davacının bu rapora itiraz etmesi üzerine Emniyet Genel Müdürlüğü Sağlık Dairesi Başkanlığınca sevk edildiği SBÜ ..... Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesince düzenlenen 12/02/2019 tarih ve 1633 sayılı sağlık kurulu raporunda ise; "geçirilmiş anksiyete bozukluğu" tanısı ile "Yapılan psikiyatrik değerlendirme sonucunda halihazırda aktif psikopatoloji saptanmamakla birlikte, E.T.S.Ş.Y. EK-3-11-A'ya uymadığından çarşı ve mahalle bekçisi olamayacağı" kararına yer verildiği, anılan sağlık kurulu raporlarına istinaden tesis edilen dava konusu 07/03/2019 olur tarihli işlem ile davacının, Emniyet Teşkilatı Sağlık Şartları Yönetmeliği'nin Ek-3-11-A maddesinde yer alan şartı taşımadığından çarşı ve mahalle bekçisi olamayacağından bahisle dosyasının işlemden kaldırılmasına karar verilmesi üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşıldığı,

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2022/27

Karar No : 2022/42

Davacının sağlık yönünden çarşı ve mahalle bekçisi olup olamayacağı hususunda ..... Devlet Hastanesi ve SBÜ ..... Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesinden alınan raporların birbirleriyle çelişkili olduğu görüldüğünden, anılan hususun netliğe kavuşturulması amacıyla Mahkemelerinin 16/08/2019 tarihli ara kararı ile hakem hastane olarak belirlenen ..... Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesinden; davacının muayenesinin yapılarak dava konusu işlemin gerekçesi de dikkate alınmak suretiyle Emniyet Teşkilatı Sağlık Şartları Yönetmeliği uyarınca çarşı ve mahalle bekçisi olmasına engel bir durumun bulunup bulunmadığına dair sağlık kurulu raporu hazırlanarak Mahkemelerine gönderilmesinin talep edildiği,

Bunun üzerine, ... Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi tarafından düzenlenen 18/10/2019 tarih ve 4248 sayılı sağlık kurulu raporunun sonuç kısmında; "Alınan öykü, yapılan ruhsal durum muayenesi, psikometrik ve sosyal incelemeler ve beraberindeki geçmiş tıbbi evrakın değerlendirilmesi sonucunda hakkında görüş sorulan davacıda değerlendirme anında herhangi bir ruhsal bozukluk saptanmadığı, son iki yılın semptomsuz ve tedavisiz geçirilmesi psikiyatrik yönden sağlam kabul edilir ifadesi nedeniyle mevcut durumunun Emniyet Teşkilatı Sağlık Şartları Yönetmeliği'nin Ek-3 kısmında yer alan 11. maddenin A fıkrasına uyduğu, bu haliyle çarşı ve mahalle bekçisi olmasına engel bir durumunun olmadığı" kanaatine varıldığı görüldüğü,

Bu durumda, ... Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi tarafından düzenlenen 18/10/2019 tarih ve 4248 sayılı sağlık kurulu raporundan, davacının Emniyet Teşkilatı Sağlık Şartları Yönetmeliği'nin EK-3-11-A maddesi uyarınca çarşı ve mahalle bekçisi olmasında sakınca bulunmadığı anlaşıldığından, dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı,

Öte yandan, dava konusu işlemin hukuka aykırı olduğu anlaşıldığından, davacının çarşı ve mahalle bekçiliğine atanması gereken tarihten itibaren, her bir hakediş tarihi itibarıyla işletilecek yasal faizi ile birlikte yoksun kaldığı tüm parasal haklarının ödenmesi gerektiği gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline, davacının çarşı ve mahalle bekçiliği kadrosuna atanması gereken tarihten itibaren yoksun kaldığı tüm parasal haklarının ödenmeleri gereken tarihten ödeme tarihine kadar işletilecek yasal faiziyle birlikte davalı idarelerce davacıya ödenmesine karar verilmiştir.

Samsun Bölge İdare Mahkemesi 1. İdari Dava Dairesinin 29/04/2021 tarih ve E:2020/27, K:2021/350 sayılı kararının özeti:

772 sayılı Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanunu'nun 6. maddesinin 1. fıkrasının (D) bendi, 02/03/2018 tarih ve 30348 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Çarşı ve Mahalle Bekçiliğine Giriş Sınavı Yönetmeliği'nin 5. maddesinin 1. fıkrasının (h) bendi ile 19. ve 20. maddeleri, 03/01/2018 tarih ve 30290 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Emniyet Teşkilatı Sağlık Şartları Yönetmeliği'nin Ek-3 sayılı cetvelinin "RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI" başlıklı 11. bölümünde yer alan kurallar aktararak,

Dosyanın incelenmesinden, 2018 yılı 1. Dönem Çarşı ve Mahalle Bekçiliği Giriş Sınavı sonucunda başarılı olarak ..... Valiliği emrine planlaması yapılan davacı hakkında Tokat Devlet Hastanesi tarafından düzenlenen 10/12/2018 tarih ve 4996 sayılı sağlık kurulu raporunda; "geçirilmiş anksiyete bozukluğu" teşhisi nedeniyle "ruh sağlığı ve hastalıkları A/1 gereği çarşı ve mahalle bekçisi olamaz" kararına yer verildiği, davacının bu rapora itiraz etmesi üzerine Emniyet

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2022/27

Karar No : 2022/42

Genel Müdürlüğü Sağlık Dairesi Başkanlığınca sevk edildiği SBÜ Ankara Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesince düzenlenen 12/02/2019 tarih ve 1633 sayılı sağlık kurulu raporunda ise; "geçirilmiş anksiyete bozukluğu" tanısı ile "Yapılan psikiyatrik değerlendirme sonucunda halihazırda aktif psikopatoloji saptanmamakla birlikte, E.T.S.Ş.Y. EK-3-11-A'ya uymadığından çarşı ve mahalle bekçisi olamayacağı" kararına yer verildiği, anılan sağlık kurulu raporlarına istinaden tesis edilen dava konusu 07/03/2019 olur tarihli işlem ile davacının, Emniyet Teşkilatı Sağlık Şartları Yönetmeliği'nin Ek-3-11-A maddesinde yer alan şartı taşımadığından çarşı ve mahalle bekçisi olamayacağından bahisle dosyasının işlemde kaldırılmasına karar verilmesi üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşıldığı,

Davacının, 25/04/2017 tarihi itibarıyla "uyum bozukluğu" tanısı ile ilaç tedavisi gördüğü ve dava konusu işleme dayanak teşkil eden sağlık kurulu raporlarının düzenlendiği 12/02/2019 tarihi itibarıyla mevzuatın aradığı son iki yılın semptomsuz ve tedavisiz geçirilmiş olması koşulunu taşımadığı anlaşıldığından, sağlık koşulunu sağlamadığı gerekçesiyle dosyasının işlemde kaldırılmasına ilişkin 07/03/2019 olur tarihli dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı,

Öte yandan, dava konusu işlemin hukuka uygunluğunun yargı kararı ile belirlenmiş olması nedeniyle davacının, dava konusu işlem nedeniyle yoksun kaldığını ileri sürdüğü parasal haklarının tazmini isteminin kabulüne hukuken olanak bulunmadığı gerekçesiyle,

Davalı idarelerin istinaf başvurusunun kabulüne, ... İdare Mahkemesinin 11/11/2019 tarih ve E:2019/362, K:2019/563 sayılı kararının kaldırılmasına ve davanın reddine kesin olarak karar verilmiştir.

B-İSTANBUL BÖLGE İDARE MAHKEMESİ 1. İDARİ DAVA DAİRESİNİN E:2020/448 SAYILI DOSYASINA KONU YARGILAMA SÜRECİ:

Dava konusu istemin özeti: Çarşı ve Mahalle Bekçiliği Giriş Sınavı sonucunda başarılı olarak ..... Valiliği emrine planlaması yapılan davacının, Emniyet Teşkilatı Sağlık Şartları Yönetmeliği'nin EK-3-11-A maddesi uyarınca çarşı ve mahalle bekçisi olamayacağından bahisle atamasının yapılmamasına ilişkin 27/04/2018 tarihli işlemin iptali ile bu işlem nedeniyle yoksun kaldığı parasal haklarının yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istenilmiştir.

İstanbul 5. İdare Mahkemesinin 03/02/2020 tarih ve E:2020/170, K:2020/178 sayılı kararının özeti:

03/01/2018 tarih ve 30290 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Emniyet Teşkilatı Sağlık Şartları Yönetmeliği'nin 5. maddesi ile Ek-3 sayılı cetvelinin "RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI" başlıklı 11. bölümünde yer alan kurallar aktararak,

Dosyanın incelenmesinden; Çarşı ve Mahalle Bekçiliği Giriş Sınavı sonucunda başarılı olarak İstanbul Valiliği emrine planlaması yapılan davacı hakkında Esenyurt Necmi Kadioğlu Devlet Hastanesi tarafından düzenlenen 09/03/2018 tarih ve 992 sayılı sağlık kurulu raporunun psikiyatri hanesinin teşhis kısmında "Geçirilmiş Depresyon", karar kısmında ise "Emniyet Sağlık Şartları Yönetmeliği B dilimi 2-A'ya göre Çarşı-Mahalle Bekçisi Olamaz." şeklinde kanaat bildirildiği, anılan sağlık kurulu raporuna istinaden tesis edilen dava konusu 27/04/2018 tarihli

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2022/27

Karar No : 2022/42

işlem ile davacının, Emniyet Teşkilatı Sağlık Şartları Yönetmeliği'nin Ek-3-11-A maddesinde yer alan şartı taşımadığından çarşı ve mahalle bekçisi olamayacağına karar verilmesi üzerine bakılan davanın açıldığına anlaşıldığı,

Mahkemelerince, davacının sağlık durumunun tespiti amacıyla sevk edildiği ..... Eğitim ve Araştırma Hastanesi tarafından düzenlenen 20/12/2018 tarih ve 1044 sayılı sağlık kurulu raporunda; "Emniyet Sağlık Şartları Yönetmeliği Ek-3-11-A'ya Uyar. Çarşı ve Mahalle Bekçisi Olur." yönünde görüş ve kanaat bildirildiğinin görüldüğü,

Bu durumda, Emniyet Teşkilatı Sağlık Şartları Yönetmeliği'nin Ek-3-11-A maddesinde yer alan sağlık şartlarını taşıyıp taşımadığının tespiti amacıyla sevk edildiği ..... Eğitim ve Araştırma Hastanesi tarafından düzenlenen sağlık kurulu raporunda çarşı ve mahalle bekçisi olabileceği belirtilen davacı hakkında tesis edilen dava konusu işlemde hukuka uygunluk bulunmadığı,

Öte yandan, Anayasa'nın 125. maddesinde, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu kurala bağlanmış olup, yapılan yargılama sonucunda dava konusu işlemin hukuka aykırı olduğu anlaşıldığından, anılan işlem sebebiyle yoksun kalınan parasal haklarının, dava açma tarihi olan 12/06/2018 tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte davacıya ödenmesi gerektiği gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline, bu işlem nedeniyle yoksun kalınan parasal haklarının dava açma tarihi olan 12/06/2018 tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte davacıya ödenmesine karar verilmiştir.

İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 1. İdari Dava Dairesinin 23/09/2020 tarih ve E:2020/448, K:2020/997 sayılı kararının özeti:

İstanbul 5. İdare Mahkemesinin 03/02/2020 tarih ve E:2020/170, K:2020/178 sayılı kararının usul ve hukuka uygun olduğu, kaldırılmasını gerektiren bir neden bulunmadığı gerekçesiyle istinaf başvurusunun reddine kesin olarak karar verilmiştir.

II-İNCELEME VE GEREKÇE:

MADDİ OLAY:

Çarşı ve Mahalle Bekçiliği Giriş Sınavı sonucunda başarılı olan davacıların, Emniyet Teşkilatı Sağlık Şartları Yönetmeliği'nin EK-3-11-A maddesi uyarınca çarşı ve mahalle bekçisi olamayacaklarından bahisle dosyalarının işlemde kaldırılması üzerine açılan davalarda verilen farklı nitelikteki kararların kesinleşmesi üzerine incelenen aykırılığın olduğu görülmüştür.

İLGİLİ MEVZUAT:

1- 772 sayılı Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanunu:

Madde 6 – Çarşı ve mahalle bekçisi olacaklarda aşağıdaki niteliklerin bulunması şarttır.

- A) Türk vatandaşı olmak,
- B) İlkokulu bitirmiş olmak,

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2022/27

Karar No : 2022/42

C) Askerlik ödevini bitirmiş olup 30 yaşından yukarı olmamak,

D) Görevini yapmaya engel olabilecek bir hastalık veya engelliliği bulunmadığı sağlık kurulu tarafından verilmiş raporlarla tevsik edilmiş olmak,

E) Ağır hapis veya (...) veyahut affa uğramış olsalar bile zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanmak, dolanlı iflas veya yüzkızartıcı başka bir fiilden dolayı hapis cezasından hükümlü bulunmamak,

F) Türk toplum telakkilerine göre kötü şöhretli tanınmamak,

G) Kamu haklarından mahrum olmamak, kamu hizmetlerinden mahrumiyet Cezası ile mahkum bulunmamak,

2- 02/03/2018 tarih ve 30348 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Çarşı ve Mahalle Bekçiliğine Giriş Sınavı Yönetmeliği:

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

...

f) Sağlık Yönetmeliği: 3/1/2018 tarihli ve 30290 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan Emniyet Teşkilatı Sağlık Şartları Yönetmeliğini, ifade eder.

Adaylarda aranılan şartlar

MADDE 5 – (1) Çarşı ve mahalle bekçisi olacaklarda aşağıdaki niteliklerin bulunması şarttır:

a) Türk vatandaşı olmak,

b) İlkokulu bitirmiş olmak,

c) Askerlik ödevini bitirmiş olmak,

ç) 18 yaşını tamamladıktan sonra yaptırılan yaş düzeltmelerinde düzeltmeden önceki yaş dikkate alınmak kaydıyla, başvuru tarihi itibarıyla 18 yaşını tamamlamış ve 31 yaşından gün almamış olmak,

d) Ağır hapis veya altı aydan fazla hapis veyahut affa uğramış olsalar bile zimmet, ihtilâs, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanmak, dolanlı iflas veya yüz kızartıcı başka bir fiilden dolayı hapis cezasından hükümlü bulunmamak,

e) Türk toplum telakkilerine göre kötü şöhretli tanınmamak,

f) Kamu haklarından mahrum olmamak, kamu hizmetlerinden mahrumiyet cezası ile mahkûm bulunmamak,

g) Memuriyete engel bir hali bulunmamak,

ğ) Silah taşımaya veya silahlı görev yapmaya hukuki bir engeli bulunmamak,

h) Sağlık Yönetmeliğinde belirtilen şartları taşımak,

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2022/27

Karar No : 2022/42

ı) Adayın kendisinin ve evli ise eşinin; genelev, birleşme yeri, randevuevi, tek başına fuhuş yapılan konut ve benzeri yerlerde çalışmış veya aracılık ve bekleyicilik fiillerinde bulunmamış olmak, genel ahlak ve edebe aykırı mahiyette her türlü yazılı, sesli ve görüntülü eserleri, kaydedildiği materyale bakılmaksızın üretmek ve satmaktan veya kumar, uyuşturucu veya uyarıcı madde nedeniyle, hakkında herhangi bir adli veya İdari soruşturma veya kovuşturma devam ediyor olmamak, bunlardan dolayı İdari yaptırım uygulanmamak veya bu işler nedeniyle hüküm giymemiş olmak,

i) Alkol, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanımı nedeniyle tedavi görmüş veya görüyor olmamak,

j) Sağlık Yönetmeliği hükümleri hariç, herhangi bir nedenle polis eğitim kurumlarından çıkarılmamış olmak,

k) Terör örgütleri ile bu örgütlerin legal veya illegal uzantılarının eylemlerine, toplantılarına, yürüyüş ve mitinglerine karışmamış, desteklememiş ve katılmamış olmak,

l) Başvuru tarihinde herhangi bir siyasi partiye veya siyasi partilerin yan kuruluşlarına üye bulunmamak,

m) Güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması olumlu olmak.

(2) Birinci fıkranın (b) bendinde belirtilen eğitim düzeyi için gerektiğinde İçişleri Bakanlığınca üst sınır belirlenebilir.

Çarşı ve mahalle bekçisi adaylarının atamaları

MADDE 19 – (1) İllerdeki ilgili emniyet birimleri tarafından kendi iline planlanan asıl adaylara güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yaptırılarak, sonucu olumlu olanlar tebligat üzerine en geç altmış gün içerisinde, Sağlık Yönetmeliği hükümlerine göre alacakları sağlık kurul raporlarını, planlandığı ildeki eğitim şube müdürlüğüne teslim ederler.

(2) Bu raporlar, illerdeki eğitim şube müdürlüklerince Sağlık Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda gerekli işlemler yapılmak üzere Emniyet Genel Müdürlüğü Sağlık İşleri Daire Başkanlığına gönderilir. Çarşı ve mahalle bekçiliğine girmeye elverişli olduğu anlaşılanlar Valinin onayı ile aday memur olarak atanırlar. Ataması yapılanlar kurum sicil numarası verilmek üzere Personel Daire Başkanlığına bildirilir.

Yedek aday çağırma

MADDE 20 – (1) Kanuni bir mazereti olmaksızın süresinde başvurmayanlar veya istenilen belgeleri süresinde ibraz etmeyenler ile güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması olumsuz olan, gerekli sağlık şartlarını taşımayan veya ataması yapılan aday memurlar arasından kanuni süreler içerisinde göreve başlamayan ya da aday memurluktan istifa eden veya herhangi bir sebeple ayrılanların yerine planlama yapılan ildeki eğitim şube müdürlüğü tarafından sırası ile yedek aday çağırılır. Ancak çarşı ve mahalle bekçiliği giriş niteliklerini kaybettiği anlaşılanların aday memurluğa tayinleri yapılamaz ve bu gibilerin sırası atlanarak sonra gelene geçilir. İstifa eden aday memurun geri dönme isteği kabul edilmez.

(2) Güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması olumsuz olan, gerekli sağlık şartlarını taşımayan, aday memurluğu kabul etmeyen, aday memurluktan istifa eden veya vefat edenlerin

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2022/27
Karar No : 2022/42

dosyaları planlaması yapılan ildeki Vali onayı ile işlemden kaldırılır.

(3) Adayların birinci fıkra gereğince aday memurluğa tayinlerinde esas alınan yedek aday listesi yeni bir sınavın yapılacağıın ilan olduğu tarihte; yeni bir sınav yapılmamış ise önceki sınav sonuçlarının ilan edildiği tarihten itibaren bir yıl geçmekle hükümsüz sayılır. Belirtilen tarihlerden sonra yedek aday listesine göre aday memurluğa tayin yapılamayacağı gibi listede adı bulunan adaylar da herhangi bir hak iddia edemezler. Bu gibilerin sonraki sınava girme hakları saklıdır.

3- 03/01/2018 tarih ve 30290 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Emniyet Teşkilatı Sağlık Şartları Yönetmeliği:

Çarşı ve mahalle bekçilerinin sağlık durumlarının değerlendirilmesi

MADDE 24 – (1) Çarşı ve mahalle bekçisi adayları; Emniyet Hizmetleri Sınıfı personelin okullara girişlerinde olduğu gibi A dilimi sağlık şartlarına uygun olmak zorundadır ve bu adayların giriş raporlarında A dilimi sağlık şartlarına uygunluk aranır.

(2) Çarşı ve mahalle bekçilerinin Devlet memuru olarak atamaları yapıldıktan sonra, sağlık yönünden çalışma koşullarının belirlenmesinde, malullüklerinde ve sağlıkla ilgili diğer durumlarında bu Yönetmeliğin polis memurları için belirlediği hükümler uygulanır.

(3) Sağlık kurulu raporuna göre;

a) A, B ve C dilimi sağlık şartlarını taşıdıkları tespit edilenler, çarşı ve mahalle bekçisi olarak çalışmaya devam ederler.

b) D dilimi sağlık şartlarını taşıdıkları tespit edilenler Emniyet Hizmetleri Sınıfında çalışamazlar. Bu durumda olanların sağlık kurulu raporları ve sağlık dosyaları, sağlık komisyonunun görüşü ile birlikte, maluliyet veya hizmet sınıfı değişikliği yönünden gerekli işlemler yapılmak üzere Sosyal Güvenlik Kurumuna gönderilir.

c) E dilimi sağlık şartlarını taşıdıkları tespit edilenler hiçbir hizmet sınıfında çalışamazlar. Bu durumda olanların sağlık kurulu raporları ve sağlık dosyaları, sağlık komisyonunun görüşü ile birlikte maluliyet yönünden gerekli işlemler yapılmak üzere Sosyal Güvenlik Kurumuna gönderilir.

EK-3

HASTALIK VE BRANŞLARININ SINIFLANDIRILMASI

...

11-RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI

A)

Bu sisteme ait kronik hastalığı, sürekli diyet veya ilaç tedavisiyle kontrol altında tutulmayı gerektirecek bir hastalığı olanlar öğrenciliğe kabul edilmezler.

Bu bölümde ifade edilmemiş tanılarda, kişinin muayenesini yapan ilgili uzman doktor ve sağlık kurulu, hastalığın seyri ve derinliğini dikkate alarak, bu Yönetmeliğin 21 nci maddesine göre uygun olan dilim için karar verir.

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2022/27
Karar No : 2022/42

B-C-D dilimlerinde tanımlanan hastalıklar öğrenciliğe engeldir.

1)Ruhsal yönden sağlam olacaktır. Geçmişinde ve halen hiçbir ruhsal hastalık, intihar girişimi, hafif ve orta derecede konuşma bozuklukları ve kişilik bozukluğu olmayacaktır, bulunması durumunda öğrenciliğe engeldir.

Açıklama: Son iki yılın semptomsuz ve tedavisiz geçirilmesi psikiyatrik yönden sağlam kabul edilir. Fakat C ve D diliminde geçen tanılar için süre ayrımı yoktur, öğrenciliğe engeldir.

Ayrıca onikofaji (tırnak yeme), trikotilomani (saç, kirpik, kaş vb yolma) gibi durumların mevcudiyetinde daha ayrıntılı değerlendirilerek A dilimi kapsamında olup olmadığına karar verilir.

2- Self mutilasyon (kendine zarar verme girişimi, yıkıcı davranım, dürtü kontrol ve davranım bozukluğu) öğrenciliğe engeldir.

...

4- 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun:

Bölge idare mahkemesi başkanlar kurulu:

Madde 3/C- (Ek: 18/6/2014-6545/6 md.)

...

4. Bölge idare mahkemesi başkanlar kurulunun görevleri şunlardır:

...

c) Benzer olaylarda, bölge idare mahkemesi dairelerince verilen kesin nitelikteki kararlar arasında veya farklı bölge idare mahkemeleri dairelerince verilen kesin nitelikteki kararlar arasında aykırılık veya uyuşmazlık bulunması hâlinde; resen veya ilgili bölge idare mahkemesi dairelerinin ya da istinaf yoluna başvurma hakkı bulunanların bu aykırılığın veya uyuşmazlığın giderilmesini gerekçeli olarak istemeleri üzerine, istemin uygun görülmesi hâlinde kendi görüşlerini de ekleyerek Danıştaydan bu konuda karar verilmesini istemek.

...

5. (Değişik:17/10/2019-7188/7 md.) Dördüncü fıkranın (c) bendine göre yapılacak istemler, konusuna göre İdari veya Vergi Dava Daireleri Kuruluna iletilir. İlgili dava daireleri kurulunca üç ay içinde karar verilir. Aykırılık veya uyuşmazlığın giderilmesine ilişkin olarak bu fıkra uyarınca verilen kararlar kesindir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

772 sayılı Kanun'un 6. maddesinde, çarşı ve mahalle bekçisi olacaklarda aranılacak nitelikler düzenlenmiş olup, görevini yapmaya engel olabilecek bir hastalık veya engelliği bulunmadığı sağlık kurulu tarafından verilmiş raporlarla tevsik edilmiş olmak, bu nitelikler arasında sayılmıştır. Çarşı ve Mahalle Bekçiliğine Giriş Sınavı Yönetmeliği'nin 5. maddesinde ise, bu husus Emniyet Teşkilatı Sağlık Şartları Yönetmeliği'nde belirtilen şartları taşımak şeklinde ifade edilmiştir.

Emniyet Teşkilatı Sağlık Şartları Yönetmeliği'nde de, çarşı ve mahalle bekçisi adaylarının EK-3'te belirtilen A dilimi sağlık şartlarına uygun olmak zorunda olduğu ve bu adayların giriş

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2022/27

Karar No : 2022/42

raporlarında A dilimi sağlık şartlarına uygunluk aranacağı belirtilmiş, gerekli sağlık şartlarını taşımayanların dosyalarının planlaması yapılan ildeki Vali onayı ile işlemden kaldırılacağı öngörülmüştür.

Anılan Yönetmelik'in EK-3-11-A maddesinde, adayların ruhsal yönden sağlam olacağı, geçmişinde ve halen hiçbir ruhsal hastalık, intihar girişimi, hafif ve orta derecede konuşma bozuklukları ve kişilik bozukluğu olmayacağı, bulunması durumunda öğrenciliğe engel olduğu, son iki yılın semptomsuz ve tedavisiz geçirilmesinin psikiyatrik yönden sağlam kabul edileceği kurala bağlanmıştır.

Uyuşmazlıkta; Çarşı ve Mahalle Bekçiliği Giriş Sınavı sonucunda başarılı olan davacıların, son iki yıl içerisinde tedavi ve ilaç kaydı bulunduğu gerekçesiyle Emniyet Teşkilatı Sağlık Şartları Yönetmeliği'nin EK-3-11-A maddesi uyarınca çarşı ve mahalle bekçisi olamayacaklarından bahisle dosyalarının işlemden kaldırılması neticesinde açılan davalarda verilen farklı nitelikteki kararların kesinleşmesi üzerine incelenen aykırılığın olduğu görülmüştür.

Başvuruya konu olan kararlar arasındaki aykırılığı, Emniyet Teşkilatı Sağlık Şartları Yönetmeliği'nin EK-3-11-A maddesindeki, "Son iki yılın semptomsuz ve tedavisiz geçirilmesi psikiyatrik yönden sağlam kabul edilir." kuralında yer alan iki yıllık sürenin hesaplanmasında işlem tarihinin mi yoksa Mahkemelerce hakem hastaneye yapılan sevk üzerine düzenlenen sağlık kurulu raporu tarihinin mi esas alınacağı hususu oluşturmaktadır.

Bilindiği üzere, idari işlemlerin yargısal denetimi tesis edildikleri tarih göz önünde bulundurularak yapılmakta; işlemin hukukiliğinin denetiminde, işlem tarihindeki hukuksal durum ve fiili olguların esas alınması gerekmektedir. İşlem tesis edildikten sonra ortaya çıkan hukuki veya fiili durumlar ise, kural olarak, denetimi yapılan işlem üzerinde bir etki doğurmamaktadır.

Bu durumda, işlem tarihi itibarıyla son iki yılı semptomsuz ve tedavisiz geçirenlerin psikiyatrik yönden sağlam kabul edilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Bu itibarla, Çarşı ve Mahalle Bekçiliği Giriş Sınavı sonucunda başarılı olan davacıların, son iki yıl içerisinde tedavi ve ilaç kaydı bulunduğu gerekçesiyle Emniyet Teşkilatı Sağlık Şartları Yönetmeliği'nin EK-3-11-A maddesi uyarınca çarşı ve mahalle bekçisi olamayacaklarından bahisle dosyalarının işlemden kaldırılmasına ilişkin işlemlerde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

III-SONUÇ :

Açıklanan nedenlerle, aykırılığın **yukarıda belirtilen gerekçe ile davanın reddi** doğrultusunda giderilmesine, kesin olarak, 22/06/2022 tarihinde oyçokluğu ile karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Üye	Üye	Üye	Üye	Üye
	Üye	Üye	Üye	

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2022/27

Karar No : 2022/42

KARŐI OY

X- Aykırılığın dava konusu işlemin iptali yolundaki İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 1. İdari Dava Dairesinin 23/09/2020 tarih ve E:2020/448, K:2020/997 sayılı kararı doğrultusunda giderilmesi gerektiği oyuyla, karara katılmıyorum.

Üye

